
Zakelijke Postzegels

In 2005 verscheen op rollen van 100 zelfklevende zegels de zakelijke postzegel 39 eurocent en 78 eurocent, die Martijn Sandberg heeft ontworpen.

Eén van de onderscheidende eigenschappen van een postzegel, wereldwijd en door de tijd, is de tanding aan de rand. Als een zegel wordt uitvergroot tot een enorm formaat, blijft hij aan de tanding herkenbaar als postzegel. Zelfs de zelfklevende postzegels krijgen nog een soort perforatierand. De tanding heeft de tand des tijds dus doorstaan.

Een postzegel is een bewijs van betaling; een prijssticker; het bewijs dat de porto betaald is. Qua formaat is hij bovendien vergelijkbaar met een munt. Het ontwerp van deze zakelijke postzegels is gebaseerd op deze karakteristieke eigenschappen en kan worden samengevat in de woorden: postzegel, rand, tand, punt, puntraster en muntraster.

Het ontwerp is tot stand gekomen door de tanding van de postzegel vanaf de rand 'van buiten naar binnen' door te vertalen. De diameter van de punten op de postzegel en hun onderlinge afstand is consequent doorgevoerd vanuit de tanding.

Dit puntraster vormde de basis voor het ontwerp van deze twee postzegels. Ook de typografie en de indeling van de postzegel komt als vanzelf hieruit voort. Ook de plaats van de vermelding van de frankeerwaarde, de aanduiding Nederland en het jaartal passen in dit raster.

Martijn Sandberg: "Als ik je zou wakker maken uit een diepe slaap en je direct vraag wat een postzegel is, dan teken je met je vinger de contouren van een vlak met kartelrand. Blijkbaar is de rand het belangrijkste kenmerk waaraan we een postzegel herkennen als een postzegel. En in feite is dat het uitgangspunt of de oorsprong van mijn postzegelontwerp - het is gebaseerd op de karakteristieke perforatierand".

De punten in het typografische raster van deze postzegel zijn te vergelijken met een verkleinde afbeelding van een munt: de punt en de munt zijn beide rond van vorm.

Het puntraster op de zakenpostzegels is te zien als een muntraster. Een verzameling van munten, geordend op een raster. Hoe groter de verzameling munten, hoe rijker het raster. Punten als munten, munten als punten.

De kleuren van de euromunten roodkoper en nikkel versterken het zakelijke aspect van deze postzegels en benadrukken de waarde van de postzegels. Op deze manier ligt in het metallic puntraster van de postzegels zowel de karakteristieke tanding van de postzegels als de 'rijkdom' van de postzegel verankerd.

Martijn Sandberg: "Ik vind het bijzonder een bijdrage te hebben mogen leveren aan de geschiedenis en de ontwikkeling van de Nederlandse postzegel, waarin de vormgevermentaliteit, die zo typerend is voor de cultuur van ons land, zo sterk in wordt weerspiegeld".

Product: 'Zakelijke Postzegels'

Kunstenaar: Martijn Sandberg

Zegelformaat: 25,3mm x 20,8mm

Techniek: diepdruk, koper (39 eurocent), zilver (78 eurocent)

Jaar van uitgifte: 2005

Land van uitgifte: Nederland

Soort product: rollen met 100 zakelijke postzegels

Oplage: 706.000 rolletjes 39 eurocent, 156.000 rolletjes 78 eurocent

Gomming: zelfklevend

Opdrachtgever: Koninklijke TPG Post BV, Nederland

Drukkerij: Joh. Enschedé Security Print, Haarlem